

Förslag till revidering

Finanspolicy

för Tyresö kommun och dess helägda företag

Antagen av kommunfullmäktige 2014-06-17

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Finanspolicyns syfte	3
1.1	Avgränsningar	3
2	Finansverksamhetens mål.....	3
3	Ansvar och befogenheter	3
3.1	Ansvarsfördelning	3
3.2	Kommunfullmäktige.....	3
3.3	Kommunstyrelsen	4
3.4	Ekonomichef	4
3.5	Nämnder.....	4
3.6	Delegationsordning.....	4
4	Likviditetsförvaltning	5
4.1	Betalningsberedskap	5
4.2	Förvaltning av kortfristig likviditet.....	5
5	Finansiering	5
5.1	Målsättning.....	5
5.2	Riskhantering	5
5.2.1	Finansieringsrisk	5
5.2.2	Ränterisk.....	6
5.2.3	Valutarisk	6
5.2.4	Motpartsrisk.....	7
5.2.5	Likviditetsrisk	7
5.2.6	Operativa risker.....	7
5.3	Derivat	7
6	Borgen	7
7	Affärsadministration	8
7.1	Intern kontroll.....	8
8	Rapportering	8

1 Finanspolicyens syfte

Denna finanspolicy anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen ska bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och skuldförvaltning.

Syftet med denna finanspolicy är att:

- Ange ansvarsfördelning för finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten
- Säkerställa en god internkontroll

1.1 Avgränsningar

Finanspolicyen omfattar Tyresö kommun och dess helägda företag.

2 Finansverksamhetens mål

Kommunen ska sträva efter att – med de begränsningar som anges i denna policy – uppnå bästa möjliga räntenetto. Lån eller placering av medel får dock inte ske i spekulativt syfte.

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyens ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll
- Ange riktlinjer för den finansiella rapporteringen avseende skulder och borgensåtaganden

3 Ansvar och befogenheter

3.1 Ansvarsfördelning

Ansvaret för finansverksamheten inom kommunen fördelas mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och ekonomichef.

3.2 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges ansvar består i att:

- Fastställa finanspolicyen efter förslag från kommunstyrelsen
- Genom finanspolicyen lämna övergripande riktlinjer för medelsförvaltningen, enligt kommunallagen 8 kapitel § 3
- Följa utvecklingen av finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering i enlighet med den årligt fastställda planen för ekonomisk rapportering
- Fastställa en årlig låneram för kommunen

- Årligen fastställa en ram för rörelsekrediter
- Besluta om att ingå borgensåtagande

Kommunfullmäktige delegerar ansvaret till kommunstyrelsen inom ramen för denna finanspolicy.

3.3 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för denna policy fastställa befogenheter och utfärda fullmakter om vilka som har rätt att företräda kommunen.

Kommunstyrelsens ansvar består i att:

- Ge förslag till finanspolicy och vid ändringar överlämna förslag till kommunfullmäktige för fastställande
- Vart fjärde år eller vid behov ompröva finanspolicyn och informera kommunfullmäktige om det finns behov av förändringar
- Vara väl insatt i och löpande följa kommunens finansiella verksamhet via rapportering från kommunens finansfunktion
- Besluta om riktlinjer för finansverksamheten som säkerställer en god internkontroll och säkerställa att reglerna i finanspolicyn efterlevs

3.4 Ekonomichef

Ekonomichefen ansvarar för de finansiella frågorna inom kommunen. Vidare består ekonomichefens ansvar i att:

- Hantera finansverksamheten inom kommunen
- Föreslå uppdateringar av finanspolicyn när det bedöms befogat
- Bereda ärenden som rör finansfrågor
- Löpande följa de fastställda riskbegränsningarna
- Se till att tillräcklig kompetens finns inom finansfunktion/ekonomiavdelning
- Tillhandahålla rapportering som behövs för att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter
- Om synnerliga skäl finns - besluta om mindre avsteg från finanspolicyn och rapportera detta vid nästkommande kommunstyrelsesammanträde

3.5 Nämnder

Nämnderna ansvarar för att:

- Bistå med information som behövs för att kommunens finansfunktion ska kunna fullgöra sina uppgifter beträffande upplåning och likviditetshantering

3.6 Delegationsordning

Enligt kommunstyrelsens delegationsordning är visst ansvar och vissa befogenheter delegerade till angivna tjänstemän. Det finansiella beslutsfattandet som regleras i delegationsordningen ska alltid ske inom ramen för fastställd finanspolicy. Kommunstyrelsen utfärdar fullmakter som bemyndigar vissa tjänstemän att företräda kommunen.

4 Likviditetsförvaltning

Kommunen är nettolåntagare vilket innebär att överskottslikviditet främst ska användas för att amortera på den utestående låneskulden. Likviditeten ska anpassas för att kunna möta kommande betalningar. Tillfälliga likviditetsöverskott ska placeras med beaktande av låg risk kontra avkastning.

4.1 Betalningsberedskap

Kommunen ska hålla en likviditetsreserv för att vid varje tillfälle kunna fullfölja de betalningsförpliktelser som finns. Likviditetsreserven definieras som:

- Kassa och bank
- Placerade medel som kan omsättas inom fem bankdagar
- Checkräkningskredit och bekräftade kreditlöften

4.2 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska placeras på kommunens koncernkonto eller i tillåtna instrument med lägst rating A-1 eller motsvarande. Löptiden får inte överstiga ett år. Exempel på placeringar är specialinlåning i bank och penningmarknadsinstrument såsom statsskuldväxlar och certifikat. Följande begränsningar gäller:

Institut	<i>Mycket hög kreditvärdighet</i>	<i>Hög kreditvärdighet</i>	<i>God kreditvärdighet</i>	<i>Spekulativ/låg kreditvärdighet</i>
S&P	<i>A-1 / A-1+</i>	<i>A-2</i>	<i>A-3</i>	<i>B, C, D</i>
Nordisk rating	<i>K-1</i>	<i>K-2</i>	<i>K3</i>	<i>K-4</i>
Moody's	<i>P-1</i>	<i>P-2</i>	<i>P-3</i>	<i>Ej P-1 till P-3</i>

5 Finansiering

5.1 Målsättning

Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till bindningstid och tillräcklig likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på både kort och lång sikt genom stabilitet och prognostiserbarhet beträffande framtida räntekostnader.

Ränterisk och refinansieringsrisk ska hanteras under fastställda begränsningar.

5.2 Riskhantering

5.2.1 Finansieringsrisk

Finansieringsrisk innebär svårigheter att ta upp nya lån och omsätta befintliga lån.

Finansieringsrisken ökar om kommunens kreditvärdighet faller och/eller blir alltför beroende av en finansieringskälla samt om en alltför stor andel av den totala låneportföljen förfaller inom

samma tidsrymd. En jämn förfallostruktur och flera finansieringskällor, minimum två, är önskvärt för att begränsa finansieringsrisken.

För att minska finansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tiden.

~~Högst 30 procent av lånen får förfalla per rullande 12 månadersintervall.~~

5.2.2 Ränterisk

Ränterisk är ett uttryck för det belopp kommunens resultat påverkas vid en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom restriktioner för andelen kort och lång räntebindning. Skuldportföljen består av utestående lån och kan även innehålla räntederivat. Därmed kan resultateffekterna av kraftiga ränterörelser begränsas. För att begränsa ränterisken ska räntebindingstiden i låneportföljen inklusive eventuella derivat spridas över tid enligt nedanstående.

Löptid, år	Andel* förfall		
	Normal, %	Min andel, %	Max andel, %
0-1	40	30	50
1-2	20	12,5	27,5
2-3	20	12,5	27,5
3-4	10	5	15
4-5	10	5	15
5-6	0	0	10
6-7	0	0	10
7-8	0	0	10
8-9	0	0	10
9-10	0	0	10
10-	0	0	10

*Andel kortare räntebindning får avvika från ovanstående tabell om den kombineras med köpt räntetak. När nivån på köpt räntetak beslutas ska det ske en avvägning gentemot rådande marknadsräntor, framtida ränteförväntningar, storleken på premien för köpt räntetak, samt mot den riskprofil organisationen anses kunna bära. I övrigt gäller det som anges under punkt 5.3.

5.2.3 Valutarisk

Valutarisk är den risk varmed kommunens resultat påverkas vid en given förändring av valutakursen på lån i utländsk valuta.

Kommunen lånar i första hand i SEK. Om kommunen lånar i utländsk valuta ska lånen valutasäkras i omedelbar anslutning till att lånen upptas.

5.2.4 Motpartsrisk

Motpartsrisk är den risk som uppstår om en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Den hanteras genom att fastställa vilka externa motparter och emittenter kommunen får genomföra affärer med.

Kommunen ska endast ha engagemang i banker och kreditmarknadsbolag, som vid upplåningstillfället är stabila.

5.2.5 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att en placering av överskottslikviditet inte kan omsättas till likvida medel utan kostnad. Med likviditetsrisk vid upplåning avses risken att kommunen inte har tillgång till likvida medel för att genomföra betalningar.

För att begränsa likviditetsrisken placeras likvida medel på bankkonto eller korta penningmarknadsinstrument med god likviditet.

5.2.6 Operativa risker

Operativa risker kan orsakas av bristande interna rutiner, dålig dokumentation, mänskliga faktorn, felaktiga system eller externa händelser, inklusive legala risker.

För att kunna hantera och minska följdverkningarna av det som kan sammanfattas som operativa risker är det viktigt att kommunfullmäktige känner till den finansiella verksamhetens operativa risker och hur de styrs och kontrolleras. Kommunstyrelsen försäkrar sig om att tillräckliga resurser avsätts för att stödja ett arbetssätt som kan begränsa riskerna.

5.3 Derivat

Derivatinstrument kan användas i skuldförvaltningen för att eliminera valutarisk och/eller minska ränterisken.

Derivatinstrument får användas under följande villkor:

- Att det finns en underliggande finansiell position. Det är med andra ord inte tillåtet att spekulera i framtida ränte- och valutakursrörelser i vinstsyfte, utan derivat får endast användas för att minska den finansiella risken.
- Positioner får inte avvika från beslutade risknivåer
- Kostnaden för att förändra risken beaktas
- Att tillräcklig kompetens och systemstöd finns tillgängligt

6 Borgen

Borgen beviljas i princip endast till kommunägda företag. Ram för borgensåtagande gentemot företagen fastställs årligen i samband med budgetarbetet. Därutöver beslutar kommunfullmäktige i varje enskilt fall om kommunal borgen ska beviljas. Beslutet ska då innehålla en bedömning av

den förändrade riskbilden för kommunen, giltighetstid, avgifter samt säkerheter och eventuella försäkringar.

För beviljade borgensåtaganden tas en borgensavgift ut. Avgiftens storlek prövas individuellt och fastställs av kommunfullmäktige

7 Affärsadministration

7.1 Intern kontroll

En god intern kontroll i finansverksamheten syftar till att undvika förluster till följd av bristande rutiner och/eller otillräckligt systemstöd.

Ekonomichefen har det övergripande ansvaret för avtal avseende lån, derivattransaktioner och placeringar.

Regelbunden kontroll gentemot beslutade risklimiters ska genomföras och dokumenteras.

8 Rapportering

Kommunstyrelsen ska vid delårs- och årsbokslut lämna en rapport till kommunfullmäktige som innehåller upplysningar om den finansiella ställningen.

- Skuldportföljens volym
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Köpta räntetak. Underliggande volym i valuta samt taknivå(-er)
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler